Aan de Raad

Made, 27 mei 2024

Raadsvergadering 27 juni 2024	**Registratienummer:** 2024013550 2024013550 **Casenr:** 24.00271
Onderwerp: Begrotingswijziging 2024 RBL (GR - Regionaal Bureau Leren)	

Portefeuillehouder: J.G.M. Vissers **Ambtelijke coördinatie:** MA **Steller:** J. Schortemeijer	**Bijlagen:** 1. Raadsbesluit 2. Jaarrekening 2023 RBL 3. Begrotingswijziging 2024 RBL	**Ter inzage:**

SAMENVATTING
De gemeente Drimmelen neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten, beter bekend onder de naam Regionaal Bureau Leren (RBL) West Brabant. Onlangs ontvingen we de begrotingswijziging 2024 van het RBL. Deze is door het RBL-bestuur op 10 april jl. vastgesteld en dient aan de raad voor een zienswijze te worden voorgelegd. De begrotingswijziging betekent voor Drimmelen een extra uitgave voor 2024 en verder van € 45.586. Dit komt bovenop de voor 2024 reeds begrote bijdrage van € 110.766 aan het RBL.

VOORGESCHIEDENIS

Inleiding
Onze gemeente neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten (RBL) West-Brabant. Door verschillende oorzaken, die hieronder worden toegelicht, stuurt het RBL ons een eerste begrotingswijziging op de Begroting 2024 van het RBL West-Brabant. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 10 van de Gemeenschappelijke Regeling en de wettelijke bepalingen dienen wij de begrotingswijziging voor te leggen aan de gemeenteraad. Het Gemeenschappelijk Orgaan is voornemens om in de vergadering van 3 juli 2024 de begrotingswijziging definitief vast te stellen.

Niveaus van samenwerking met het RBL
Alle kinderen in Nederland zijn leerplichtig vanaf hun 5e tot het 16e levensjaar. Jongeren van 16 tot 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben, hebben een kwalificatieplicht. Vanaf 18 jaar geldt de RMC-wetgeving (Regionale Meld en Coördinatiefunctie Voortijdig schoolverlaten, nieuwe naam Doorstroompunt). Hierbij gaat het om jongeren zonder startkwalificatie in beeld te krijgen en te begeleiden richting een opleiding, werk of een leerwerktraject. Afgelopen jaren is door het Rijk een omslag in gang gezet van leerplicht naar

leerrecht, een meer proactieve en preventieve benadering om schooluitval te verminderen. Ontwikkeling en de jongere een toekomst bieden staat daarin centraal. Iedere jongere geven we hiermee een goede uitgangspositie in de samenleving door scholing, arbeid of het inzetten van hulp/jeugdbegeleiding, zo bevorderen we de kansengelijkheid.

Sinds 2012 werken zestien gemeenten in West-Brabant samen in de uitvoering in de Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten, het Regionaal Bureau Leren (RBL) West-Brabant. Binnen de gemeenschappelijke regeling zijn er verschillende uitvoeringsniveaus:
Op alleen niveau 1 nemen 6 gemeenten (Altena, Bergen op Zoom, Halderberge, Roosendaal, Steenbergen, Woensdrecht) deel: zij hebben alleen de administratieve taken bij RBL ondergebracht.
Voor 7 gemeenten, de zogenaamde Oost-gemeenten: Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Breda, *Drimmelen*, Geertruidenberg, Moerdijk en Oosterhout) geldt dat zij deelnemen op niveau 2: de gehele dienstverlening rond leer- en kwalificatieplicht en doorstroompunt (RMC) is bij RBL ondergebracht.
Voor 3 drie gemeenten (Etten-Leur, Rucphen, Zundert) geldt dat zij deelnemen op niveau 2A: het RBL verzorgt de kwalificatieplicht en doorstroomcoaching (RMC) voor MBO-leerlingen en het RBL verzorgt de leerplicht- en doorstroompuntadministratie.

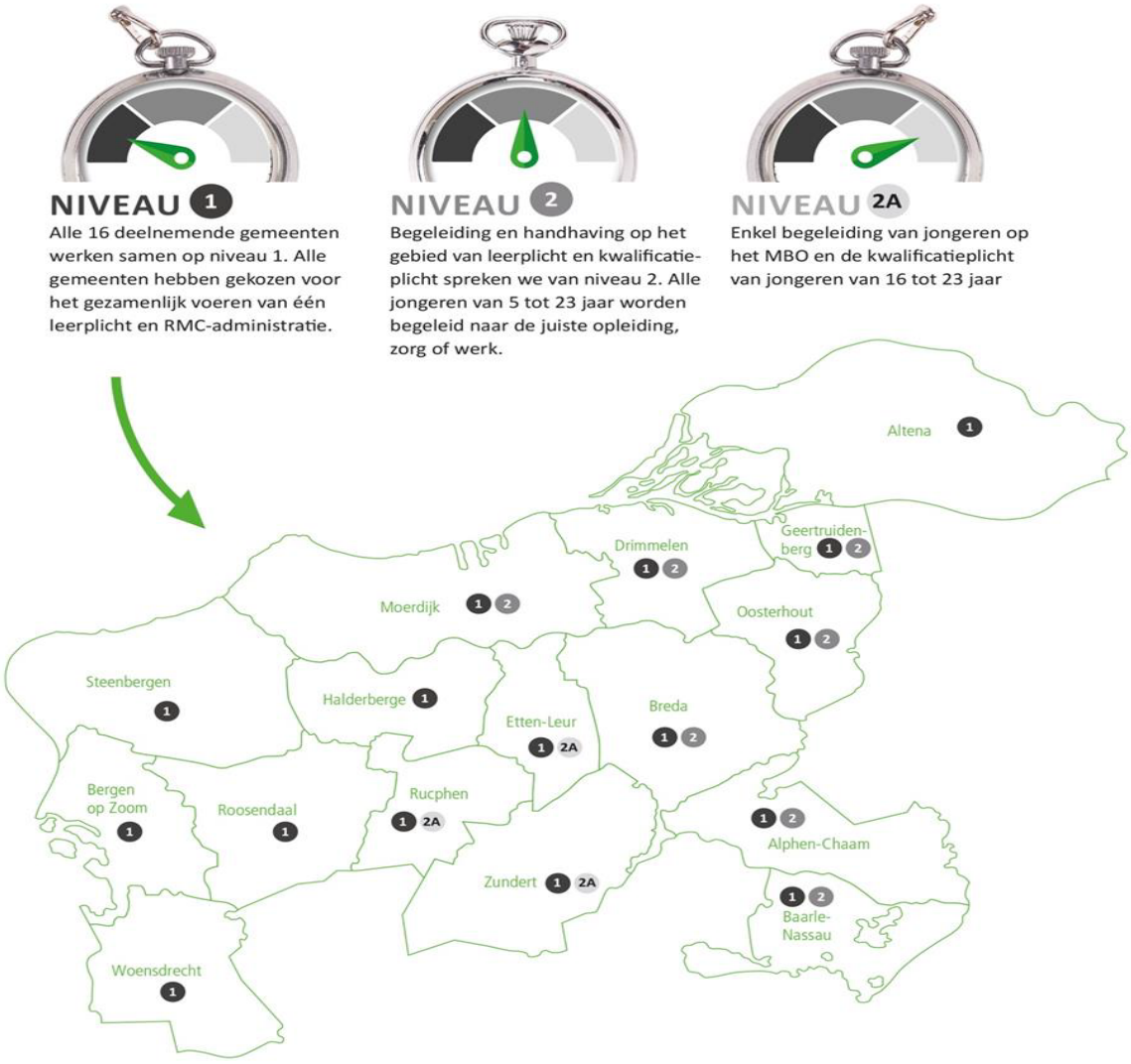

WAT WILLEN WE BEREIKEN?
De basis op orde brengen met een herzien takenpakket en formatie bij de uitvoerings-organisatie RBL zorgt ervoor dat de Oost gemeenten (niveau 2, waaronder Drimmelen) conform de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) kunnen gaan werken. De werkdruk wordt hiermee gedeeltelijk opgelost. Er is tevens een meer preventieve inzet mogelijk.

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?
Leerplichtwet, regelgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten, Gemeenschappelijke regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten.

Duurzaamheidsparagraaf?
Met het op orde brengen van de basis binnen RBL, staat de organisatie van het RBL duurzaam naar de toekomst toe. Daarnaast biedt de stapsgewijze doorontwikkeling meer zicht op duurzame oplossingen voor jeugdigen.

WAT GAAN WE DOEN?
Doorontwikkeling RBL
De afgelopen jaren is een proces doorlopen met de 16 bij het RBL aangesloten gemeenten om de opdracht aan het RBL te herijken en te bezien of en op welke wijze de dienstverlening te verbeteren is. Tijdens deze periode is een aantal aandachtspunten naar boven gekomen die de aanleiding zijn voor deze begrotingswijziging. De conclusie is dat allereerst de basis op orde gebracht moet worden binnen het RBL. Deze begrotingswijziging geeft hier met ingang van schooljaar 2024-2025 invulling aan.

Een verdere stap in de doorontwikkeling is voorlopig vooruitgeschoven tot tenminste na de huidige bestuursperiode, mede vanwege de slechte financiële vooruitzichten bij een aantal aangesloten gemeenten. De ‘basis op orde’ betekent dat er maar voor een klein deel preventief gewerkt kan worden. Een verdere doorontwikkeling bekende nog veel meer aandacht voor preventief werken (het voorkomen van thuiszitters, (school)uitval en voortijdig schoolverlaten) en bijvoorbeeld de stap naar outreachend werken. Dit betekent voor onze jongeren dat we hen vroeger in beeld krijgen en tijdig een passende onderwijsvoorziening of hulp kunnen organiseren waardoor uitval, thuiszitters en voortijdig schoolverlaten afnemen door preventieve aanpak. Tevens hebben we hen vooraf beter in beeld, maar ook tijdens verzuim en als ze terug starten in onderwijs en werk. Hiermee monitoren we welke interventies voor welke situatie het beste passend zijn en kunnen het onderliggende vangnet effectiever inzetten.

Het doorontwikkelingsproces heeft zichtbaar gemaakt dat er de afgelopen jaren tekorten op de begroting bij RBL zijn ontstaan, bijvoorbeeld door hoge werkdruk (zich onder andere uitend in hoog ziekteverzuim), extra (beleids)vragen vanuit deelnemende regiogemeenten, de inzet van ondersteunende juridische diensten, HR en financiën. Binnen RBL was, met de beschikbare financiële middelen, niet de benodigde formatie voorzien om alle taken, waaronder de planning & control cyclus, adequaat aan te sturen. In de praktijk is veel van deze extra inzet ten laste van de uitvoerende gemeente van het RBL, Breda, gekomen vanuit de verantwoordelijkheid die gevoeld werd vanuit de opdrachtnemersrol. Om de ontstane scheefgroei in financiën weer in balans te brengen is met de jaarrekening 2022 een verrekening naar de regiogemeenten in gang gezet. Hiermee is de eerste stap gezet in het verhogen van de lasten per gemeente om de financiën op orde te brengen.

Oorzaken begrotingswijziging
Uit onderzoek in 2022 (Berenschot, in opdracht van Ingrado) is gebleken dat de volgende ontwikkelingen van de afgelopen jaren tot meer benodigde formatie leiden:
- Samenwerking in het sociaal domein is complexer geworden;
- Problematiek wordt zwaarder, wat zorgt voor meer complexe casuïstiek;

- Er zijn veel migratiestromen, wat tot lastige casussen en relatief veel administratie leidt;
- Gegevensdeling (privacy) is complex en kost tijd;
- De effecten van de coronapandemie zullen nog enkele jaren nadelig werken voor het uitvoeren van de leerplichttaken;
- Om voor onze jongeren de wettelijke taken tijdig op te kunnen pakken en een iets meer preventieve aanpak te bieden conform de MAS (Methodische Aanpak Schoolverzuim), dient vanaf 2024 de *basisformatie* structureel op orde te zijn. Hiermee brengt het RBL rust en ruimte in het uitvoeringspakket van de medewerkers van het RBL en stellen we hen in staat om een takenpakket uit te voeren dat reëel werkbaar is en waar ruimte is voor een aantal preventieve taken zoals aanwezig zijn op scholen.

Deze effecten samen hebben mogelijk ook een stapelingseffect (versterken elkaar). Op basis van de nieuwe landelijke Ingradonorm blijkt dat we als regio op het gebied van formatie aan de onderkant van noodzakelijke bemensing zitten. Dit geldt zowel voor de taken die RBL voor alle 16 gemeenten uitvoert (niveau 1), als voor de uitvoering van de leerplichttaken voor de zeven Oost-gemeenten (niveau 2, waaronder Drimmelen).

<u>Basis op orde</u>
De basis op orde brengen met een herzien takenpakket en formatie bij de uitvoeringsorganisatie RBL zorgt ervoor dat de Oost gemeenten (niveau 2, waaronder Drimmelen) conform de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) kunnen gaan werken. De werkdruk wordt hiermee gedeeltelijk opgelost. Er kan nog niet gewerkt worden conform ambitieniveau meerjarenbeleidsplan maar er is wel weer preventieve inzet mogelijk.

Wat zijn de *verwachte verbeteringen* met ‘de basis op orde brengen’?
- Medewerkers hebben een gezondere caseload en meer zaken worden tijdig opgepakt;
- Er is meer tijd om een doorbraak in een casus te kunnen bewerkstelligen en te doen wat nodig is;
- Er hoeft geen afbakening van taken doorgevoerd te worden;
- Er ontstaat ruimte om (opnieuw) te verbinden, om te leren, van elkaar en door middel van training/ opleiding;
- Er wordt meer en beter samengewerkt;
- Minder ziekteverzuim en meer werkplezier en meer ruimte om nieuwe collega’s in te werken;
- Medewerkers zijn vaker aanwezig op de scholen en zijn beter zichtbaar voor ketenpartners;
- Door te investeren op uitbreiding van capaciteit bij beleid, beheer JVS (Jeugd Volg Systeem) en op secretaristaken krijgt de kwaliteitsmedewerker de ruimte om de focus te leggen op het regionaal beheren van kwaliteit en het faciliteren van uniform werken;
- Functioneel beheer voert (samen met kwaliteit) taken uit op gebied van inrichting, gebruik, beheer, leveranciersmanagement en ontwikkeling van het administratiesysteem;
- Door de inzet van een beleidsadviseur/projectleider in het RBL wordt regionaal geïnvesteerd in beleidsontwikkeling, professionalisering en kwaliteitsverbetering.

<u>Begrotingswijziging inhoudelijk</u>
Deze begrotingswijziging geeft dus invulling aan het op orde brengen van de basisdienstverlening. Ter overbrugging van de besluitvormingsperiode is de inhuur van 2fte in 2024 gecontinueerd tot eind juli 2024. Daarnaast is in deze begrotingswijziging in een plus op de opleidingskosten voorzien. Hogere opleidingskosten worden enerzijds veroorzaakt

door de uitbreiding van het aantal fte en anderzijds op de veranderende rol van de doorstroomcoach door de nieuwe wet “Van school naar duurzaam werk”. In de oorspronkelijke begroting van 2024 zijn de hogere personeelskosten, die gepaard gaan met de komst van de nieuwe CAO die per januari 2024 van kracht is geworden, nog niet meegenomen. Deze extra kosten zijn in deze begrotingswijziging wel verwerkt. Sommige kosten zijn structureel zoals de basisformatie leerplicht, JVS (Jeugdvolgsysteem) en teamleiding en de staftaken. Kosten voor ziektevervanging, indexering JVS en de kostenverhoging als gevolg van de nieuwe CAO zijn incidenteel. De laatste twee zijn wel van invloed op de indexering in de volgende jaren. We stellen de raad voor om onderstaande zienswijze in te dienen.

Zienswijze gemeente Drimmelen n.a.v. de begrotingswijziging RBL 2024:

- We zijn kritisch op het doorlopen proces. Dat er nog geen begroting 2025 RBL is, voldoet niet aan de afspraken die we hebben met verbonden partijen;
- We onderschrijven als gemeente Drimmelen en deelnemer op niveau 2 het belang van een volledige doorontwikkeling om het RBL in de juiste positie te brengen als het gaat om preventie, outreachend werken etc.
- Daarom spreken we hierbij onze teleurstelling uit dat de doorontwikkeling noodzakelijkerwijs geknipt moet worden en dat er nu eerst de ‘basis op orde’ gebracht moet worden en een verdere doorontwikkeling ‘on hold’ is gezet.
- Tevens spreken we de wens uit om tijdens het proces wel extra te (blijven) investeren in die voorkant waar mogelijk, met de mensen en middelen die beschikbaar zijn. Dus om toch in de geest van een verdere doorontwikkeling meer preventief en outreachend te gaan werken in een organisatie die niet alleen registreert en handhaaft.

Begroting RBL 2025 en GR-verzamelvoorstel

In de raad van 27 juni a.s. zit tevens een verzamelvoorstel t.a.v. alle GR’’ en. De jaarstukken van het RBL (jaarrekening 2023) vindt u daarin terug. Voor de volledigheid hebben we deze ook bij dit raadsvoorstel bijgevoegd. Deze begrotingswijziging 2024 leggen we apart voor omdat we de keuzes in de doorontwikkeling (nu alleen ‘basis op orde’) graag nader willen toelichten. Onlangs ontvingen we ook de *concept*begroting RBL 2025. Omdat de doorontwikkeling voorlopig ‘on hold’ is gezet, zijn alleen de financiële gevolgen van ‘de basis op orde brengen’ doorvertaald in de begroting 2025. Op dit moment leidt dat tot een hogere bijdrage per 2025 van ca. € 17.500. Door de ontwikkelingen komt de *vastgestelde* begroting RBL 2025 te laat om nu ook al voor te leggen aan de raad. In het najaar volgt hier een apart raadsvoorstel over.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?

De gemeente Drimmelen, het RBL, alle scholen in onze gemeente, de overige 15 bij het RBL aangesloten gemeenten.

WAT ZIJN DE KOSTEN?

De begrotingswijziging voor 2024 van het RBL betekent voor Drimmelen een extra uitgaven voor 2024 en verder van € 45.586. Dit komt bovenop de voor 2024 reeds begrote bijdrage aan het RBL van € 110.766. Dit is verwerkt in de Voorjaarsnota 2024.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?

Uitstappen uit deze Gemeenschappelijke Regeling. Echter heeft dat niet de voorkeur en zijn daar forse uittredingskosten en een uittredingstermijn aan verbonden. Tevens dient de gemeente de leerplicht dan weer zelf uit te voeren. We onderzoeken wel met Oosterhout en Geertruidenberg hoe we meer preventieve taken een plaats kunnen geven in de ontwikkeling van de Stevige Lokale Teams (SLT’s).

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?
Zodra de raad de bijgevoegde zienswijze t.a.v. de begrotingswijziging 2024 RBL heeft vastgesteld, wordt deze gestuurd aan het RBL.

WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?
In het najaar volgt er een raadsvoorstel over de Begroting 2025 RBL.

Burgemeester en wethouders van Drimmelen

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening
Laten staan ivm handtekening

,

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.;

gelet op * ;

B e s l u i t :

Instemmen met:

1. De begrotingswijziging 2024 RBL;
2. De volgende zienswijze op deze begrotingswijziging:
    - We zijn kritisch op het doorlopen proces. Dat er nog geen begroting 2025 RBL is, voldoet niet aan de afspraken die we hebben met verbonden partijen;
    - We onderschrijven als gemeente Drimmelen en deelnemer op niveau 2 het belang van een volledige doorontwikkeling om het RBL in de juiste positie te brengen als het gaat om preventie, outreachend werken etc.;
    - Daarom spreken we hierbij onze teleurstelling uit dat de doorontwikkeling noodzakelijkerwijs geknipt moet worden en dat er nu eerst de ‘basis op orde’ gebracht moet worden en een verdere doorontwikkeling ‘on hold’ is gezet;
    - Tevens spreken we de wens uit om tijdens het proces wel extra te (blijven) investeren in die voorkant waar mogelijk, met de mensen en middelen die beschikbaar zijn. Dus om toch in de geest van een verdere doorontwikkeling meer preventief en outreachend te gaan werken in een organisatie die niet alleen registreert en handhaaft.

Made, 27 juni 2024

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening